

Na het lezen van dit wetsvoorstel (W9318.K-1), vragen wij (mijn man en ik) ons af: waarom moet het verlenen van vrijstelling op grond van art.5.b van de Leerplichtwet, ineens in een dergelijk keurslijf worden gegoten, met voorschriften die zo ver gaan dat zelfs het recht op privacy opzij geschoven wordt?

Zijn er dan zorgelijke signalen dat kinderen met een vrijstelling zodanig in de problemen komen met hun sociale ontwikkeling, aansluiting bij vervolgopleidingen en/of de arbeidsmarkt, dat dit een dergelijke aanpak rechtvaardigt?

Als dit wetsvoorstel in deze hoedanigheid doorgang vindt, dan blijft art.5.b uit de Leerplichtwet op papier weliswaar bestaan, maar zullen er in de praktijk veel minder gezinnen overblijven die op basis van deze vrijstellingsgrond ook daadwerkelijk vrijstelling kunnen ontvangen of behouden.

Indien de wettelijke vrijstellingsgrond (art.5.b. Lpw) door de voorgestelde voorschriften uit dit wetsvoorstel in de praktijk nauwelijks nog kan bieden waar het in essentie voor bedoeld is, dan vervalt ineens voor een aanzienlijk deel van de bevolking het vrijstellingsrecht dat eraan ontleent kan worden.

Daarmee schendt deze wet in feite het recht van ouders om het onderwijs te kiezen dat past bij hun godsdienst of levensovertuiging, in plaats van toe te zien op het behoud ervan.

Wat ons betreft zouden beperkende voorschriften ouders juist niet zwaarder moeten belasten dan nodig is voor het bereiken van het gewenste doel: passend toezicht op (redelijkerwijs haalbare) kwaliteitseisen die aan deze vorm van onderwijs gesteld kunnen worden.

Om te beletten dat de overheid zich op een onwenselijke manier in de godsdienst of levensovertuiging van gezinnen mengt en omwille van het recht op privacy, vinden wij dat er van een verplicht locatie onderzoek in de eigen woning zou moeten worden afgezien.

Een vaste locatie waarop het onderwijs zou moeten plaatsvinden zien wij als een beperkende factor die de leerontwikkeling eerder zal stagneren dan stimuleren.

Het zou immers erg ongezond zijn als alle sociale en cognitieve ontwikkeling zou moeten plaatsvinden op ± één à twee vierkante decameter. Daarom is de locatie eis ook eigenlijk een vreemde eis. Thuisonderwijs is namelijk niet per se 'thuis'onderwijs. Beter kan men het zien als gezinsonderwijs.

In onze ogen zouden wettelijke voorschriften juist een positief effect moeten hebben op de kwaliteit van het gegeven onderwijs, zonder dat de onderwijsvrijheid en godsdienstvrijheid in de praktijk ingeperkt worden.

Om dit te bereiken zou, in plaats van het opwerpen van een veelvoud aan barrières, de inspectie slechts een beperkt aantal doelmatige criteria moeten hanteren.

Wij denken dat het met de leerprestaties en de sociale ontwikkeling van kinderen met een vrijstelling doorgaans bovengemiddeld goed gesteld is in Nederland. Indien er toch sprake zou zijn van een tekortkoming, dan zou de inspectie met de betreffende ouders het gesprek kunnen aangaan over verbetermogelijkheden en hen een realistische verbetertermijn geven.

Om snel tot een evenwichtig wetsvoorstel te komen, dat toeziet op zowel het behoud van het recht op vrijstelling op basis van richting bezwaren, als op efficiënt toezicht, zou het enorm helpen als er overleg zou zijn met bijvoorbeeld de NVvTO. Door hun ruime ervaring en vertegenwoordiging van het overgrote deel van de kinderen met een vrijstelling, kunnen er snel passende oplossingen gevonden worden die zowel voor inspecteurs als de betrokken gezinnen een duidelijk en werkbaar wettelijk kader opleveren.

Tot slot vinden wij het heel belangrijk dat er voor ouders van schoolgaande kinderen, die op een zeker moment in hun leven besluiten een levensbeschouwelijke richting te volgen of zich bekeren tot een bepaalde godsdienst, eveneens de mogelijkheid zou moeten komen om een beroep te doen op de vrijstellingsgrond als bedoeld in art.5.b Lpw 1969.

Er zijn daarnaast nog tal van andere kinderen die, om uiteenlopende redenen, veel beter in staat blijken om zich te ontplooien buiten de muren van een schoolgebouw, dan daarbinnen. Ook hiervoor zou een vrijstellingsmogelijkheid na schoolgang kunnen worden gecreëerd. Er is hiervoor zelfs een petitie gestart: <https://petities.nl/petitions/thuisonderwijs-ook-na-inschrijving-school-mogelijk?locale=nl>